

AZ ÉVEZRED BÚCSÚZTATÓJA

A magyarság helyzete és kilátásai a Kárpát-medencében

A 2000. esztendő végén illő számvetést készítünk. Nemcsak a kerek évszám miatt, hanem azért is, mert a jövő szempontjából új történelmi helyzet állt elő.

A legfontosabb fejlemény, hogy a mögötünk maradó század szörnyű átka: a magyarellenes nagyhatalmi világpolitika megváltozott. Ma Magyarország az Európai Unióhoz történő csatlakozás első számú várományosa. Ebben a csatlakozásban Európa újraegyesítését kell látnunk, hiszen Magyarországot erőszakkal szakították ki természetes, civilizációs közegéből. Az európai család újraegyesítésével felkínált lehetőséget akár történelmi elégtételnek is tekinthetjük, hiszen azok nyitnak most ajtót előttünk, akik a második világháborút követő osztozkodásban Magyarországot a Szovjetunióknak adták, az ország területének nagy részét pedig hadizsákmányként szétoztatták.

A nemzet egészét illetően bizakodásra ad okot, hogy a megváltozott helyzetben nagyobb mozgástér kínálkozik a magyarság számára, és szélesebb utat lehet kitaposni a jövő felé. Az új idők szele nemcsak abban az értelemben reménykeltő, hogy Magyarország a fejlett államok uniójához fog tartozni, ismét az európai egység része lesz, hanem fontos abból a szempontból is, hogy a csatlakozás feltételeként olyan belső reformokra kényszerül, amelyek révén a magyarság sokkal erősebb, hatékonyabb, gazdagabb, demokratikusabb társadalomban fog élni, mint amilyenben élni kényszerült eddig.

A nagyhatalmak azonban nemcsak Magyarországot szakították ki erőszakkal Európából, hanem azon részeit is, amelyeket Trianonban elcsatoltak tőle. A magyar nemzet egyharmada Európából kirekesztetten, szabadságtól megfosztott állapotban, más népek kiszolgáltatottjaként lépi át a harmadik évezred küszöbét.

A határon túli nemzetrészek helyzetét, amelyek a háború utáni rossz osztozkodás levét máig isszák, nehezi, hogy változatlanul erős magyarellenesség jellemzi a többségi népeket, akik még mindig nem fogták fel, hogy a gyarmatosítás kora lejárt, s hogy az új Európában nem lehet elnyomatásban, hadifogságban tartani más népeket. Mivel a Magyarországgal határos országok számára sincs más út, mint az európai unió csatlakozásra való felkészülés, a kisebbségek elnyomásának előbb-utóbb véget kell vetniük, hacsak nem akarnak a schengeni függönyön kívül rekedni. Ilyen értelemben némi fény dereng számunkra is az alagút végén.

Erre a fényre igen nagy szükségünk van, mert miközben az elmúlt tíz év alatt nagyot fordult a világ, a határon túli magyarság helyzete érdemben semmit sem változott. Jórészt saját hibánkból, mert nem ismertük fel a történelem adta lehetőségeket, s nem tudtunk élni velük. Elmulasztottuk például, hogy nyolcvanévi elnyomás után a magyar sérelmekről visszhangozzék a világ, s ugyanakkor határozottan és következetesen kérjük a magyar kisebbségek helyzetének rendezését. A nemzetközi közösség figyelmének a felhívása helyett kisebbségi pártokat hoztunk létre abban a reményben, hogy azokkal fogjuk majd alakítani jövőnket. Súlytalanná váló pártjainkkal, sajnos, soha-

sem kerülhettünk alkupozícióba, létszámunknál fogva nem tudtunk annyi képviselőt a parlamentbe juttatni, hogy azokat a többség le ne szavazza.

Az etnikai pártokon alapuló kisebbségpolitika a magyar érdekek képviseletére alkalmatlannak bizonyult, arra viszont balserencsénkre jó volt, hogy sorra legitimizálta azokat a lépéseket, amelyeket a románok, szerbek, szlovákok, ukránok a magyar nemzetrészek terhére és ellenére elkövettek az elmúlt tíz év folyamán. Mi több, az a körülmény, hogy a kisebbségi pártok nemcsak részt vettek a választásokon, hanem itt-ott díszletként kormányzati felelősséget vállaltak, azzal a következménnyel járt, hogy teljes egészében elvonta a nagyhatalmak figyelmét a magyar kisebbségek problémáiról.

Ennek következtében az a fonák helyzet állt elő, hogy etnikai pártjainkkal szinte a magunk sorsát nehezítjük, és a többségi nép érdekeit segítjük, hiszen azok nekünk köszönhetően színelhettek demokráciát és egyenlőséget a világ előtt, miközben jogfosztott helyzetben tartanak bennünket.

Úgy tűnik, hogy a nemzeti közösségi érdekképviselet csődjével nem vagyunk képesek szembenézni, hiszen az ezredfordulón ez a problémakör az, amelyet talán a legnagyobb hallgatás övez. Ugyanakkor nem vitás, hogy a magyar közösségi érdekképviseletet más alapokra kell helyezni, és sokkal határozottabban kell tenni, ezen a téren azonban egyelőre nincs semmilyen elmozdulás. Elgondolás se nagyon. Könnyen lehetséges, hogy nemzetközi segítség vagy beavatkozás nélkül ez a helyzet nem is fog megváltozni. Jelentős lépésnek ígérkezik viszont a nemzeti integráció felé a határon túli magyarokról szóló törvénnyel kapcsolatos kezdeményezés, amely nemcsak papírforma szerint igazolja a magyar nemzet egységét és oszthatatlanságát, hanem lehetővé teszi az anyaországgal való kapcsolattartást is azok számára, akiket a schengeni vízumkényszerrel kirekesztenek Európából.

A XX. század utolsó évtizedében előre nem látható nagy történelmi változások történtek: a Szovjetunió és az egykori kommunista birodalom szétesése, a német nép újraegyesítése, a balkáni államok függetlenné válása, Csehszlovákia megszűnése, a balti államok függetlenségének a visszanyerése és a természetes, civilizációs közegéből kiszakított Magyarország visszatérése Európa politikai és gazdasági szövetségébe. A XXI. században, a magyar államalapítás második évezredében minden reményünk megvan arra, hogy az új idők szellemével összhangban, a kisebb-nagyobb gazdasági erőközpontok versenyében, az egyetemes európai béke és igazság, a tisztesség és a nemzetközi jog normáinak megfelelően a nemzet egészének a sorsa is rendeződik.

Dr. HÓDI Sándor

